

хом інтерактивних технологій (впровадження під час лекції своєрідних чатів, реалізація лекцій в форматі вебінарів тощо).

З урахуванням нашого викладацького досвіду та маючи на увазі потреби й переваги студентів як ключових «споживачів» знаннєвої продукції університету, вважаємо доцільним дотримуватись таких перспективних підходів щодо організації та проведення лекційних занять:

— для студентів першого-другого курсів лекція має залишатися переважно аудиторною формою трансляції викладачем нормативних знань, проте не можна не враховувати того факту, що ці знання мають бути подані аудиторії у «цікавому» форматі, що досягається шляхом запровадження лекцій-візуалізацій, лекцій-провокацій (із запланованими помилками), лекцій-конференцій;

— для студентів третього-четвертого курсів, що вивчають дисципліни фахового спрямування, переважачим форматом лекційного заняття має стати проблемна лекція, що читається із залученням фахівців-практиків (у т.ч. у формі бінарної лекції, під час якої аудиторія може спостерігати діалог двох лекторів);

— для студентів заочної форми навчання надзвичайно перспективним може виявитись вебінарний формат лекції, що дозволяє одночасно реалізувати усі основні функції лекційного заняття та забезпечити дистанційну взаємодію викладача-лектора зі студентом.

Значно активізувати діалогові та творчо-пошукові форми проведення освітньої роботи дозволяють інноваційні форми освітньої роботи, до яких відносяться: лекція-ділова гра, лекція-бліцтурнір, лекція-брифінг, лекція-брейнстормінг, під час яких аудиторія не конспектує, а обговорює інформацію, заздалегідь запропоновану в формі конспектів (слайд-курсів) або текстів лекцій.

Гордієнко В. М., ст. викладач,
кафедра стратегії підприємств

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АУДИТОРНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КОМПЛЕКСНОГО ТРЕНІНГУ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ З ВИКОРИСТАННЯМ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ІТ-ТЕХНОЛОГІЙ

Підвищення ефективності навчальної діяльності у економічному виші забезпечується зрушенням форм організації навчального процесу, від тих, що лише описують й відтворюють профе-

сійну діяльність економіста до таких, що дозволяють майбутнім економістам власноручно виконувати професійну роботу в середовищах віртуальних тренінгових підприємств та галузей, під час професійної практики з безпосереднім виконанням функцій економіста на реальному підприємстві тощо.

Впровадження сучасних інноваційних освітніх технологій в освітню практику є одним із головних завдань університетської освіти в Україні. Безапеляційним підтвердженням першочерговості прагнень побудови на базі нашого вишу інноваційної освітньої системи на засадах економіки знань є ухвалена та впроваджувана програма інноваційного розвитку КНЕУ. Зазначеною програмою зокрема передбачене усіляке сприяння створенню, впровадженню й використанню інноваційних тренінгових форм організації освітньої діяльності.

Усвідомлення обмеженої ефективності традиційних підходів до навчання викликає необхідність розробки заходів з освоєння й упровадження конкурентоспроможних інноваційних методів організації навчальної діяльності. Особливої уваги заслуговують підходи, що поєднують в собі визначальні три складові: найефективніші способи і форми організації навчального процесу, досконалість у підходах до вирішення певних предметних суспільно необхідних завдань, зокрема економічного спрямування, та складова залучення й використання найсучасніших інформаційно-комунікаційних технічних засобів навчання.

Однією з найефективніших сучасних форм організації навчального процесу виступає тренінг-симулятор практичної професійної діяльності фахівця з використанням інструментарію актуальних освітніх ІТ-технологій. На відміну від традиційних лекційних і семінарських занять тренінгова організація навчального процесу дозволяє перейти від спостереження та заслуховування того матеріалу, як «хтось і колись» виконував певні економіко-організаційні завдання до безпосередніх тренувальних дій з боку студента у виконанні таких завдань власноручно та у віртуальних середовищах професійної діяльності економіста.

В результаті використання тренінгової форми з'ясовується, що зауважити на тонкощах виконання певної роботи економіста під час, скажімо, лекції неможливо, оскільки їх існує безліч та вони видозмінюються в залежності від ситуаційних обставин тощо. Завдання ускладнюється необхідністю зважати на суттєвість відмінностей у типах сприйняття й відчуття інформації людиною, які неможливо врахувати при використанні традиційних форм організації навчального процесу. Тренінгова форма легко роз-

в'язує зазначені складнощі: сприйняття навчального матеріалу відбувається у той спосіб сприйняття і з тією швидкістю, які притаманні певній особі, що навчається, численні аспекти організації і виконання певної роботи економіста відчуються й закріплюються у свідомості студента на рівні навичок і вмінь, оскільки тренінгова віртуальна модель не виокремлює певне навчальне завдання, а подає віртуалізовану економічну дійсність одномоментно й у сукупності всіх її проявів.

Особа, що проходить тренінг економічного спрямування, або сприймає багатоаспектність забезпечення виконання економічних функцій віртуального тренінгового підприємства, або стикається з помилкою, яку відчуває сама, без сторонньої допомоги. Такі помилки відкладаються в свідомості студента як важливі для досягнення головної мети діяльності віртуального підприємства та свідомо виправляються протягом чергових етапів тренінгу. Змодельювати усю сукупність параметрів віртуального економічного середовища під час традиційної лекції та зауважити на них неможливо з об'єктивних причин, що доводить необхідність її видозміни й удосконалення.

Скажімо, розглядаючи під час лекції показник абсолютної ліквідності фінансової діяльності підприємства, практичну складову розбирають, зауважуючи на так званому «нормативному» значенні показника. Відчуті необхідність обчислення зазначеного показника та критичність впливу його можливих значень на подальшу результативність діяльності підприємства можливо під час безпосереднього виконання економістом своїх посадових обов'язків на реальному підприємстві або приймаючи участь в управлінні діяльністю віртуального тренінгового підприємства в середовищі бізнес-симулятора визнаної високої професійної якості. Інші способи — марні, тому неефективні.

Методичні можливості забезпечення аудиторної форми реалізації бізнес-тренінгу на відміну від, скажімо, дистанційної відрізняються суттєвими перевагами в досягненні навчальної ефективності. Аудиторна реалізація дозволяє максимально оперативно спрямовувати навчальну діяльність студента на вирішення найважливіших професійних завдань, відрізняється наявністю миттєвого зворотного зв'язку з викладачем, тренінг-консультантом та можливістю отримати уявлення щодо результативних способів розв'язання проблем віртуального підприємства під час тематичних інтерактивних презентаційних міні-лекцій, які ефективно доповнюють сучасну тренінгову форму організації навчальної діяльності майбутніх економістів.